

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja - Madžarska

KAZALO

- 1 Katere so različne vrste ukrepov?
- 2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?
 - 2.1 Postopek
 - 2.2 Glavni pogoji
- 3 Cilj in predmet takih ukrepov
 - 3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?
 - 3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?
 - 3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?
- 4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon CXXX o zakoniku o civilnem postopku iz leta 2016 določa dve vrsti pravnih ukrepov za zagotovitev izvršitve spornega zahtevka: začasno odredbo in začasno izvršitev, ki zagotavljata varstvo, preden je izdana pravnomočna sodna odločba. Na voljo so tudi ukrepi zavarovanja, kot so določeni v zakonu LIII o sodni izvršbi iz leta 1994.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži med postopkom in pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek. Sodišče bo preučilo predlog za izdajo začasne odredbe, če je mogoče na podlagi vloge, s katero se začne postopek, izvesti pripravljalno fazo postopka. Sodišče mora o predlogu za izdajo začasne odredbe odločiti po nujnem postopku in nemudoma (v največ osmih dneh) sprejeti ukrepe. Pri odločitvi mora upoštevati, ali bo z ukrepi nasprotni stranki povzročena večja škoda, kot bi jo sicer utrpela stranka, ki predlaga izdajo začasne odredbe, upoštevati pa mora tudi možnost, da se zahteva polog varščine. Sodišče nasprotni stranki dovoli, da odgovori na predlog za izdajo začasne odredbe. Stranke pozove, naj izrazijo stališča glede predloga na način, ki se mu zdi najprimernejši. Odredi lahko zaslišanje strank, če se mu zdi to potrebno za presojo predloga, zlasti kadar mora odločiti o pologu varščine. Stranke, ki ne upoštevajo roka, določenega za zaslišanje, ne morejo vložiti prošnje za podaljšanje. Pri odločanju o predlogu za izdajo začasne odredbe se lahko dokazi izvajajo samo, če brez njih ni mogoče presojati vsebine predloga. Sodišče lahko kakršne koli potrebne dokaze izvede tudi med pripravljalno fazo postopka. Sodišče o predlogu za izdajo začasne odredbe odloči s sklepom, zoper katerega se lahko vloži ločena pritožba. Sodišče lahko sklep na predlog spremeni. Sklep o začasni odredbi je začasno izvršljiv. Razen če sodišče ne odloči drugače, začne rok za izpolnitev sklepa teči na dan po datumu uradnega pisnega obvestila o njem. Sklep je veljaven, dokler ga sodišče ne razveljavi s sklepom, sprejetim na predlog ene od strank, po zaslišanju nasprotne stranke ali v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča. Če sodišče sklepa o začasni odredbi ne razveljavi v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča, preneha veljati ob pravnomočnosti prvostopenjske sodbe. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitev postopka ne vpliva na veljavnost začasne odredbe.

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe je treba vložiti pri sodišču, pristojnem za postopek. Če je za postopek krajevno pristojnih več sodišč, se lahko predlog vloži pri katerem koli od njih. Izbrano sodišče bo izključno pristojno za postopek, ki se bo začel. Za obvezno pravno zastopanje v postopku se uporabljajo splošna pravila civilnega postopka. Sodišče predlog za izdajo začasne odredbe obravnava prednostno. V sklepu o izdaji začasne odredbe določi rok za začetek postopka, ki ne sme biti daljši od 45 dni po uradnem obvestilu o sklepu. Če se postopek ne začne v roku, ki ga je določilo sodišče, ali če v osmih dneh po izteku roka predlagatelj sodišču, ki je izdalo začasno odredbo, ne dokaže, da se je postopek začel, začasna odredba po odredbi navedenega sodišča preneha veljati na dan po datumu izteka roka za začetek postopka. Če se postopek začne, začasna odredba, izdana pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek, ostane veljavna, dokler ni razveljavljena oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravnomočna. Če je vloga, s katero se začne postopek, vložena v predpisanem roku, vendar jo sodišče zavrne, začasna odredba ostane veljavna do izteka pravnih učinkov začetka postopka.

Sodišče o začasni izvršitvi odloči v sklepu, izdanem na prvi stopnji.

Sodišče mora o ukrepih zavarovanja odločiti po nujnem postopku – v največ osmih dneh – in sklep o ukrepu zavarovanja nemudoma poslati sodnemu izvršitelju, da takoj začne izvršbo. Pritožba zoper sklep sodišča o ukrepu zavarovanja nima odložilnega učinka.

Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, in to celo preden upnik začne postopek v glavni stvari. V takem primeru je treba postopek v glavni stvari začeti čim prej.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko na zahtevo izda začasno odredbo, da prepreči spremembe sedanjega stanja, če bi bilo pozneje nemogoče znova vzpostaviti prvotno stanje, ali da prepreči oviranje poznejšega uresničevanja vložnikovih pravic, ali da prepreči kakršno koli neposredno škodo za vložnika, ali iz katerega koli drugega razloga, ki mu je treba nameniti posebno pozornost. Z začasno odredbo se lahko naloži obveznost izvedbe dejanja, ki bi ga imel vložnik pravico zahtevati na podlagi pravice, ki bo uveljavljena v postopku. V zadevah, v katerih so zgornji pogoji izpolnjeni, se lahko predlog za izdajo začasne odredbe vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe mora vsebovati sklicevanje na izpolnitev pogoja, na podlagi katerega se izda začasna odredba, v njem pa morajo biti navedena in utemeljena dejstva, ki izkazujejo izpolnitev navedenega pogoja. Predlagatelj mora natančno navesti vsebino predlaganih ukrepov. Če je predlog za izdajo začasne odredbe vložen pred vlogo, s katero se začne postopek, mora predlagatelj predložiti tudi podatke, potrebne za določitev sodišča, pristojnega za postopek, ki se bo začel. Navesti je treba tudi pravico, ki se bo uveljavljala v postopku. Sodišče bo kot pogoj za izdajo začasne odredbe določilo polog varščine, če nasprotna stranka dokaže, da bo zaradi predlaganih ukrepov verjetno utrpela škodo, za katero bo uveljavljala odškodnino ali nadomestilo, če uspe v postopku. Sodišče mora pri odločanju o pologu varščine upoštevati stopnjo verjetnosti dejstev, na katerih temelji predlog. Če škoda ni velika, sodišče ne bi smelo odrediti pologa varščine. Sodišče odredi polog varščine v dveh primerih. Prvič, če to zahteva nasprotna stranka, ki mora biti sposobna dokazati verjetnost nastanka škode, ki ustreza predlagani varščini. Drugič, če to predlaga predlagatelj, nasprotna stranka pa se s tem strinja. V prvem primeru znesek varščine ustreza verjetni škodi, ki jo navede nasprotna stranka, v drugem primeru pa znesku, ki ga predlaga predlagatelj in s katerim se strinja nasprotna stranka. Če predlagatelj ponudi določen znesek kot varščino, sodišče pozove nasprotno stranko, naj jo sprejme, v ločeni izjavi po nujnem postopku. Sprejetje zneska varščine ne pomeni priznanja dejstev, ki so bila predstavljena kot razlogi za izdajo začasne odredbe. Polog varščine pomeni, da se pri sodišču deponirajo zlasti denar, vrednostni papirji, denarni nadomestki ali v primeru bančne garancije izjava o garanciji. Sodba se razglasi za izvršljivo ne glede na pritožbo, če so z njo naložene naslednje obveznosti: plačevanje preživnine, rente ali druge redne storitve za isti namen; prenehanje motenja posesti; plačilo terjatve, ki jo je toženec priznal; plačilo denarja na podlagi obveznosti, prevzete v javni ali zasebni listini s polno dokazno močjo, če so s takšnimi dokumenti dokazane okoliščine, na katerih temelji, in druge nedenarne obveznosti, če bi tožnik zaradi zamude pri izvršitvi utrpel nesorazmerno veliko škodo ali škodo, ki jo je težko določiti, tožnik pa je položil ustrezno varščino. Sodišče lahko začasno izvršitev zavrne, če bi bilo breme, naloženo stranki z izvršitvijo, nesorazmerno večje, kot bi bilo breme za drugo stranko, če začasna izvršitev ne bi bila odobrena. Toženec mora zahtevo v zvezi s tem vložiti, preden je zaslišanje končano. Sodišče lahko sodbo razglasi za delno izvršljivo, če to dovoljujejo okoliščine. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko zavrne razglasitev sodbe za začasno izvršljivo v zvezi z elementi, ki so do izdaje sodbe že postali brezpredmetni. Začasna izvršitev ne zajema stroškov postopka, neplačanih procesnih pristojbin in stroškov, ki jih je vnaprej plačala država.

Če izvršilnega naslova za izvršitev zahtevka ni mogoče izdati, vendar stranka, ki predlaga izvršitev, dokaže verjetno tveganje, da zahtevka morda pozneje ne bo mogoče izpolniti, lahko sodišče na zahtevo navedene stranke zahtevana sredstva zavaruje ali nekatere dele premoženja blokira z ukrepom zavarovanja. Sodišče lahko odredi ukrep zavarovanja, če na primer zahtevki temelji na odločbi, na podlagi katere bi bilo mogoče izdati sklep o izvršbi, vendar odločba še ni postala pravnomočna oziroma ni začasno

izvršljiva, ali je pravnomočna, vendar se rok za njeno izvršitev še ni iztekel. Ukrepe zavarovanja je mogoče odrediti tudi v zvezi z zahtevki, vloženimi pri nacionalnem sodišču z vlogo na podlagi zakonodaje, s katero se urejajo premoženjska razmerja med zakoncema ali varstvo patentov, uporabnih modelov, topografij polprevodniških vezij, rastlinskih sort, blagovnih znamk, geografskih označb in modelov, dodatni varstveni certifikati ali varstvo avtorske pravice, ali na podlagi členov 4 in 6 zakona LVII o prepovedi nepoštenih in omejevalnih tržnih praks iz leta 1996 v skladu z merili, določenimi v veljavnih zakonih, ali s katero koli drugo vlogo, pri čemer se sočasno predloži javna ali zasebna listina s polno dokazno močjo, ki izkazuje podlago, vrednost in prenehanje zahtevka.

Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, za kar se uporabi obrazec iz Izvedbene uredbe Komisije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Sodišče z začasno odredbo odredi izvedbo ukrepov, predlaganih v zahtevku ali predlogu za izdajo začasne odredbe. To lahko vključuje kakršne koli terjatve ali premoženje, navedeno v predlogu. Namerno neupoštevanje odredbe sodišča privede do izvršbe. Na podlagi zakonodaje o izvršbi se opredeli premoženje, ki je izvzeto iz ukrepov izvršbe.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev določb sodbe prvostopenjskega sodišča, ki še ni pravnomočna. Predmet izvršbe je lahko katero koli premoženje toženca, razen če je izvzeto iz izvršbe na podlagi zakonodaje o izvršbi.

V okviru ukrepa zavarovanja se lahko nekateri deli premoženja blokirajo ali pa se sredstva zavarujejo z odredbo sodišča. V primeru odredbe sodišča za zavarovanje sredstev za zahtevek sodni izvršitelj izroči odredbo dolžniku na kraju samem, pri čemer zahteva, naj mu dolžnik takoj plača ustrezn znesek. Če dolžnik zahteve ne izpolni, lahko sodni izvršitelj zaseže katero koli premoženje dolžnika in zamrzne njegov račun; vendar je plače in prejeme dolžnika dovoljeno zamrzniti samo, če nima drugega premoženja, ki bi lahko bilo predmet izvršbe za kritje zahtevanih sredstev. Odredbe o blokiranju nekaterih predmetov se lahko nanašajo na katero koli premično premoženje ali premoženje, ki je nekaj vredno.

V postopku za izdajo evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov se lahko vloži zahteva za pridobitev informacij o računu, na podlagi katerih bo pristojni organ poskušal pridobiti podatke o dolžnikovih računih od ponudnikov plačilnih storitev, ki upravljajo navedene račune.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

V primeru začasne odredbe in začasne izvršitve mora dolžnik ravnati v skladu s sklepom sodišča. Na podlagi sklepa se lahko proti dolžniku začne postopek izvršbe.

Obstajata dve vrsti ukrepov zavarovanja z različnimi učinki. Če je namen ukrepov zavarovati sredstva za zahtevek, mora dolžnik sodnemu izvršitelju izročiti določen znesek. Če tega ne stori, sodni izvršitelj izvrši ukrep z zasegom premoženja ali zamrznitvijo dolžnikovega računa v višini zahtevanih sredstev. Sredstva, zbrana pri dolžniku ali med postopkom, ne smejo biti dana na voljo stranki, ki predlaga izvršbo, ampak jih izvršilni organ hrani na depozitnem računu. Ko je predmet blokiran, je načeloma zasežen, kar pomeni, da ga lahko dolžnik še naprej uporablja, vendar ne more z njim prosto razpolagati. Predmeti se lahko tudi uradno zaplenijo. V tem primeru jih sodni izvršitelj fizično zaklene ali pa jih upravlja upravitelj.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Sklep sodišča o izdaji začasne odredbe ostane veljaven, dokler ni razveljavljen oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravnomočna. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitev postopka ne vpliva na veljavnost začasne odredbe.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev obveznosti iz sodbe sodišča, preden ta postane pravnomočna, ne glede na morebitno pritožbo. Ta ukrep zato ni časovno omejen.

Ukrepi zavarovanja veljajo do izdaje sklepa o izvršbi zahtevka ali odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti ukrepa zavarovanja.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper sklep o začasni odredbi je mogoče vložiti ločeno pritožbo. Vložitev takih pritožb je urejena s splošnimi pravili. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni. Pritožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je izdalo sklep. Če je pritožba utemeljena, sodišče razveljavi sklep o začasni odredbi. Če tožnik omili zahtevek, lahko sodišče na zahtevo ali na lastno pobudo sklep spremeni.

Sodišče mora odrediti začasno izvršitev v primerih, določenih z zakonom. Stranka lahko zahteva, naj sodišče ne odredi začasne izvršitve v primerih, v katerih bi bilo s tem navedeni stranki naloženo nesorazmerno težko breme. Zahtevo je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo.

Pritožba zoper sklep o ukrepu zavarovanja se lahko vloži pri sodišču, ki obravnava zadevo, vendar nima odložilnega učinka na njegovo izvršitev. Stranki lahko pritožbo vložita v 15 dneh od obvestila o sklepu.

Vlogo za pravno sredstvo zoper evropski nalog za zamrznitev bančnih računov ali njegovo izvršitev je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo. Za pritožbo zoper sklep o pravnem sredstvu se uporabljajo splošna pravila.

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije države članice posodablajo strani z nacionalno vsebino na tem spletišču. Če spletna stran vključuje vsebino, ki še ne odraža izstopa Združenega kraljestva, je nenamerna in jo bomo ustrezno odpravili.

Zadnja posodobitev: 17/03/2020